

1915 FEB 22
VILLAMOSGÉP

Budapest

GYÁRTÖRTÉNET III.

Az EVIG elődjeinek szerepe a felszabadulás előtti korszakban

A MAGYAR SIEMENS MŰVEK tehát gyártással, értékesítéssel és fővállalkozással toglalkozott. Tevékenysége annak idején még nem terjedt ki új gyártmányok kifejlesztésére, szerkesztésére és gyártási eljárásokra vonatkozó előírások tervezésére, mivel úgy a gyártmányt —, mint a gyártási dokumentációkat az anyavállalatától kapta.

A különféle vállalati szervek fővárosunk két helyén működtek éspedig:

A VI., Teréz krt. 36. (ma Lenin krt. 96.) alatti központi igazgatósági épületben a fővállalkozással és műszaki értékesítéssel foglalkozó 8 osztály (erősáramú áramszolgáltató, vasúti, gyáripari berendezések, tömegcikk, erős- és gyengeáramú kábelberendezések, továbbá a gyengeáram területén mérés-technikai, távközlési, rádió és elektroakusztikai berendezések osztályai). Ezekon kívül itt működtek a központi általános igazgatási szervek is úm. főkönyvelés, személyzeti, szab-

dalmi, raktár és gyártmány-javítási szervek.

A X. Gyömrői út 128. sz. alatti gyártelepen pedig a gépgyár, a kábelgyár és a gyengeáramú gyár szervei voltak: a munkaelőkészítés (elő-kalkuláció, rendelések, konstrukciók, akkord és műszaki előkészítés), a gyártási üzem-zetés (előregyártás, összesze-relés és próbaterem), továbbá az üzemi és tervezési iroda (géptervezés, üzemi fenntar-tás, stb). Ezekon kívül a gyár-tással kapcsolatos általános igazgatási szervek úm. anyag-kezelés, bérelszámolás, utókal-kuláció, rezsikalkuláció, szál-lítás, stb.

Nem volna teljes a vállalata-tunkról adott ismertetés, ha a műszaki-gazdasági tevékenység-en belül nem foglalkoznánk még e tevékenységek kihatá-sával vállalatunknak úgy szel-lemi, mint fizikai dolgozói-

nak szakmai fejlődésére is. Előre kell bocsátani, hogy vállalatumk összes vezető és be-osztott dolgozói magyar állam-polgárok voltak és a német nyelvtudást csak olyan ve-zető dolgozóktól kívánták meg, akik munkájuk révén a külföldi anya- és testvérvállalatok-kal közvetlen kapcsolatba ke-rültek.

A vállalatnál irányelv volt, hogy a rendelések megszer-zése minden tevékenységnek csak a kezdete. A rendelők r.egtartásának, valamint újak szerzésének fő feltétele, hogy vállalati dolgozóink nemcsak szakszerű és megbízható ta-nácsadással szolgáljanak, ha-nem kiogástalan minőségű gyártmányok szállításával a vállalat jó hírnevét minden tekintetben biztosítsák, ill. öregbítsék. Ugyanis Siemens-elv volt, hogy az ily módon elérhető erkölcsi siker tartó-san meghozza a jó üzleti

eredményt is, amit az immár 1847 óta működő volt anya-vállalat eddigi fejlődéstörté-nete is bizonyít.

A vállalat dolgozóinak te-hát állandóan lépést kellett tartaniok az ipari szakmai fejlődéssel. Erre az anyavál-lalat minden segítséget meg-adott, nemcsak szaktanfolya-mok, konferenciák, stb. ren-dezésével, hanem egyéni szak-képzés nyújtásával, gyárt-mány- és gyártási dokumen-tációk, műszaki és alkalmazá-si ismertető leírások átadá-sával és az új gyártási eljá-rások bevezetésével. Ugyan-ez vonatkozik az újabb, az országban eddig nem léte-sített, tehát úttörőjellegű be-rendezések szerelésével és üzembe helyezésével foglal-kozó vezető szakmérnökök és szakszerelők kiképzésére is. E különleges munkák vezeté-sére a külföldi vállalat megfe-

lő szakembert küldött ki, akitől az itteni magyar szak-embereink megtanulhatták és a későbbiek folyamán már minden külső segítség nélkül önállóan végezhettek el szak-munkáikat.

Gyárunkban 1941-ben ipa-ri házi tanonciskola létesült külön tanműhellyel 75 fő ré-szésére. Felvételi feltétel volt 4 középiskola elvégzése és felvételi vizsga sikeres le-tétele.

Ilyen módon a vállalat dol-gozói olyan magas színvona-lú, az elektrotechnika min-den ágára kiterjedő szakmai tudást szerezhettek és adtak át utódaiknak, mely biztosítéka volt annak az igen jelentős fejlődésnek is melyet a vál-lalat felszabadulásunkat kö-vető időszakban, amikor kül-földi anya- és testvérvállala-taival már minden kapcsolat megszűnt, elért.

A berlini Siemens—Halske, valamint a nürnbergi Schuc-kert anyavállalatok az Osztrák—Magyar Monarchiában először Bécsben alapítottak leányvállalatokat és a fennál-ló vámunio következtében in-nen vámentesen szállíthat-ták gyártmányaikat Magyar-országra. Ennek következté-ber. nem állott érdekükben Magyarországon ugyanilyen gyáregységeket létesíteni, ha-csak valamilyen különleges okok, ill. körülmények ezt nem tették indokolttá. Így ke-rült sor 1913-ban a kábel-gyártás, 1928-ban a gép- és készülékgyártás, majd 1931-ben a gyengeáramú készülék-gyártás bevezetésére.

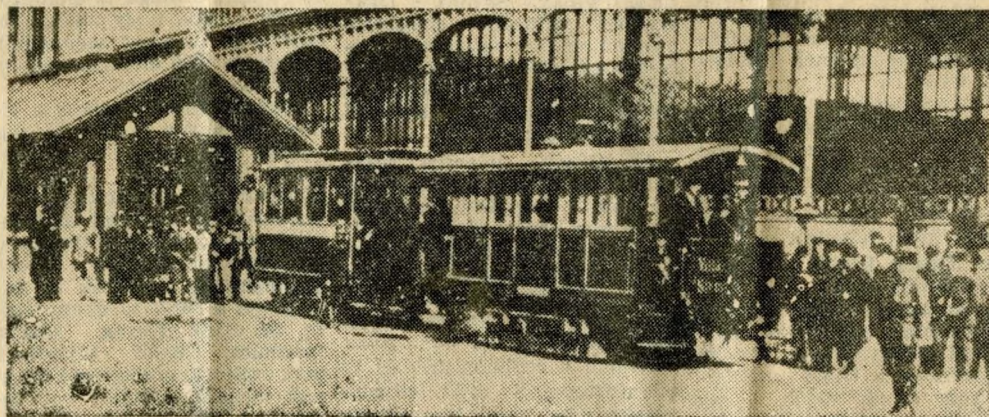
Abban, hogy ez a fejlődés hazánkban is bekövetkezett, igen jelentős szerepe volt vállalatunk egykori vezér-igazgatójának, *Stromszky Sándornak*, aki, mint volt villamosvasúti mérnök került 1904-ben a vállalat élére és aki azért, mert az MSSM-et aránylag rövid idő alatt az ország ipari és közgazdasági életének számottevő tényező-jévé emelte, már 1910-ben a kir. udvari tanácsosi kitünté-tő címet kapta. Vezérigazgatói tisztségét egyébként 1943-ig töltötte be és utána pe-dig a vállalat igazgatóságának elnöke lett 1945-ig.

A vállalatunknál szerzett szakmai tudás magas színvo-nalnak jellemzésére szolgál az is, hogy több mint négy évtizeden át vállalatunk al-kalmazásában állott, szakem-berünk a felszabadulás utáni években már más szervezetek keretében végzett úttörőjelle-gű különleges munkájuk el-ismeréseképpen Kossuth-díjat kapott (*Szentmártony Aladár, Heinrich Kálmán, Ha-raszti István és Bohner End-re*).

Eddig főképpen a vállalat általános műszaki-ipari fejlő-déséről volt szó, a gazdasági-ipari fejlődés néhány jellem-ző adatát (időszak, létszám, termelés és ezek gyáregység-gek szerinti megoszlását, stb.) külön táblázat tünteti fel az MSSM alapításától, 1904-től; utódjának az EVIG-be történt 1963. évi beolvadásáig.

(Folytatjuk.)

Hauser Endre

1887-ben megindult a villamosvasút a Nyugati-pályaudvar előtt, a nagy eseményhez a villamosforgógépek gyártásával hozzájárult az EVIG egykori gyárelődje is.

VILLAMOSGÉP

Az Egyesült Villamosgépgyár dolgozóinak lapja
Megjelenik kéthetenként
Felelős szerkesztő: Szabó Imre
Szerkesztőség és lapterjesztés
Telefon: 273-650, 298 mellék

Kiadja: a Hírlapkiadó Vállalat
Budapest VIII., Blaha Lujza tér 3.
Felelős kiadó: Csollány Ferenc

Egyes szám ára: 60 fillér
Előfizetési díj negyedévre: 3,60 F

Előfizethető a lap
üzemi terjesztőknél
és a központi sajtófelelősnél

Előállítja a Szikra Lapnyomda